Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Natalia Mămăligă

Dosarul nr. 2r-439/24
(2-23172247-02-2r-02022024)

D E C I Z I E

28 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Anatol Pahopol
Judecători Dorin Dulghieru și Ruxanda Pulbere

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către reprezentantul Mihalcean Luminiței, avocatul Alexei Elena,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la anularea actului privind încetarea raporturilor de muncă, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 decembrie 2023, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la anularea actului privind încetarea raporturilor de muncă, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. Avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței s-a adresat în instanța de judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău, solicitând anularea Dispoziției nr. 913-de din 29 august 2023 cu privire la încetarea raporturilor de muncă, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 decembrie 2023, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la anularea actului privind încetarea raporturilor de muncă, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată.

3. Pentru a dispune astfel, judecătorul, reținând prevederile pct. 4 Dispoziției Primarului General al municipiului Chișinău nr. 913-dc din 29 august 2023 cu privire la încetarea raporturilor de muncă ale Mihalcean Luminiței, conform cărora dispoziția poate fi contestată cu cerere prealabilă adresată Primarului General al Municipiului Chișinău la adresa mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 83, în termen de 30 de zile de la data comunicării, a constatat că potențialul reclamant Mihalcean Luminița nu a anexat la cererea de chemare în judecată dovada respectării procedurii de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară.

Solicitarea recurentului:

4. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 12 ianuarie 2023, avocatul Alexei Elena, acționând în interesele Mihalcean Luminiței a depus recurs împotriva încheierii menționate, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 decembrie 2023, cu restituirea cauzei pentru rejudecare.

Argumentele părților:

5. În motivarea recursului, avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței a invocat că instanța nu a luat în considerație că prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat anularea Dispoziției de încetare a contractului individual de muncă și restabilirea în funcție, chestiuni ce cad sub incidența Codului muncii, ca litigiu de muncă, ce se examinează în ordinea prevăzută de art. 355 Codul muncii. Respectiv, cererea de soluționare a litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de trei luni de la data când salariatul a aflat sau trebuie să afle despre încălcarea dreptului său. Astfel, instanța eronat a dat prioritate prevederilor pct. 4 al Dispoziției contestate.

Termenul de declarare a recursului:

6. În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă *”termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
7. Colegiul Civil constată că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 decembrie 2023 a fost comunicată reprezentatului recurentei Mihalcean Luminița, avocatului Alexei Elena la 28 decembrie 2023.
8. Astfel, recursul declarat de către avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței la 12 ianuarie 2024 a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

9. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că recursul urmează a fi admis și casată încheierea contestată, reieșind din considerentele ce succed.
10. Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă ”*curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”*.
11. În condițiile art. 426 alin. alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă *”recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei*

certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților".

12. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă *"instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată."*
13. Din materialele cauzei s-a constatat că prin cererea de chemare în judecată înaintată de Avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău se solicită anularea Dispoziției nr. 913-de din 29 august 2023 cu privire la încetarea raporturilor de muncă, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată.
14. Conform pct. 1 a Dispoziției menționate, se încetează interimatul funcției de director al Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Municipal "Gheorghe Paladi", cu încetarea contractului de management nr. 32 din 18 noiembrie 2022.
15. Potrivit pct. 4 din Dispoziția nr. 913-de din 29 august 2023, aceasta poate fi contestată cu cerere prealabilă adresată Primarului General al municipiului Chișinău în termen de 30 de zile de la data comunicării.
16. Colegiul relevă că în corespundere cu prevederile art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă *"judecătorul restituie cererea de chemare în judecată, dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor".*
17. Conform art. 354 alin.(1) lit. c) Codul muncii *"se consideră litigii individuale de muncă divergenţele dintre salariat şi angajator privind încetarea şi nulitatea, parţială sau totală, a contractului individual de muncă".*
18. Potrivit art. 355 alin.(1) lit a) Codul muncii *"cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată în termen de 3 luni de la data cînd salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său".*
19. Totodată, conform art. 4 alin. (2^1) și (2^2) Legii ocrotirii sănătății nr.411/28.03.1995 *"conducătorii instituţiilor medico-sanitare publice republicane, regionale, municipale, raionale sînt selectaţi prin concurs organizat de Ministerul Sănătăţii şi sînt numiţi în funcţie de către fondator. Eliberarea din funcţie a conducătorilor instituţiilor medico-sanitare publice republicane, regionale, municipale, raionale se efectuează de către fondator. Regulamentul privind numirea în funcţie a conducătorilor instituţiilor medico-sanitare publice în bază de concurs se aprobă de Guvern. Conducătorul instituției medico-sanitare publice gestionează instituția în baza unui contract de management încheiat cu fondatorul pe o durată de 5 ani, conform contractului-tip de management al instituţiei medico-sanitare publice aprobat de Guvern. La expirarea termenului de 5 ani, funcţia de conducător al instituţiei medico-sanitare publice devine vacantă. Funcţia de conducător al instituţiei medico-sanitare publice nu poate fi ocupată de către persoana care activează concomitent în cadrul unui prestator privat de servicii medicale sau farmaceutice".*
20. În temeiul art. 29 alin.(1) lit.c) Legii privind administrația publică locală nr. 436/28.12.2006 *" pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei*

publice locale de nivelul întîi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază: numeşte, stabileşte atribuţiile şi încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu şefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorităţii administraţiei publice locale respective, personalul primăriei, conduce şi controlează activitatea acestora, contribuie la formarea şi reciclarea profesională".

21. Art. 32 alin.(1) Legii menționate prevede că *"în exercitarea atribuţiilor sale, primarul emite dispoziţii cu caracter normativ şi individual"*.
22. În sensul prevederilor expuse supra, Colegiul civil consideră că instanța inferioară eronat a aplicat legea procesuală, restituind cererea de chemare în judecată pe motiv că nu a fost respectată calea prealabilă, la baza căruia a stat faptul că conform pct. 4 al Dispoziției Primarului General al municipiului Chișinău nr. 913-dc din 29 august 2023 cu privire la încetarea raporturilor de muncă ale Mihalcean Luminiței, acesta poate fi contestată cu cerere prealabilă adresată Primarului General al Municipiului Chișinău în termen de 30 de zile de la data comunicării.
23. În speță, Dispoziția nr. 913-de din 29 august 2023 cu privire la încetarea raporturilor de muncă reprezintă manifestarea de voință a Primarului General al municipiului Chișinău, prin care și-a exercitat prerogativa în temeiul dreptului privat, adică ca proprietar (fondator), iar funcția de conducător al instituţiei medico-sanitare publice nu reprezintă o funcție publică.
24. Deci, obiectul litigiului reprezintă raportul dintre o autoritate publică și angajatul său, care, determinat de statutul juridic al angajatului, cade sub incidența procedurii generale a acțiunii civile.
25. În acest sens, instanța de recurs poate admite situația de confuz referitor la posibilitatea contestării Dispoziției nr. 913-dc din 29 august 2023 cu cerere prealabilă adresată Primarului General al municipiului Chișinău în termen de 30 de zile de la data comunicării, indicată la pct. 4 al acesteia, însă, atâta timp cât Codul muncii prevede expres că cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată, prima instanță eronat a concluzionat necesitatea respectării unei proceduri prealabile.
26. Or, legiuitorul, în cazul încetării contractului individual de muncă, nu a prevăzut calea prealabilă de soluționare extrajudiciară a acestui litigiu de muncă, prin urmare nici dreptul părții de a contesta aceste acte cu cerere prealabilă.
27. Așa dar, instanța de recurs ajunge la concluzia că la etapa verificării întrunirii exigențelor prevăzute de lege a cererii de chemare în judecată înaintate de către avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la anularea actului privind încetarea raporturilor de muncă, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată, judecătorul a omis aspectele menționat supra, circumstanță ce a generat adoptarea unei soluții greșite.
28. Deci, reținând ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia restituirii, în situația în care acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii din 8 decembrie 2023 emisă de instanța de fond.

29. În acest sens, Colegiul civil reține că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, care cuprinde mai multe relații şi drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină, or, fără un acces efectiv la instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.
30. Astfel spus, dreptul de acces la justiție este înțeles ca un drept de acces concret şi efectiv, presupunând ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară şi concretă de a contesta un act ce aduce atingere drepturilor sale.
31. Reieşind din cele menţionate supra, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 decembrie 2023, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată în același complet de judecată, la etapa de acceptare a cererii.
32. Din aceste raționamente, în conform art. 423-427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul Mihalcean Luminiței, avocatul Alexei Elena.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 8 decembrie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Alexei Elena, în interesele Mihalcean Luminiței împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului General al municipiului Chișinău cu privire la anularea actului privind încetarea raporturilor de muncă, repunerea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă și compensarea cheltuielilor de judecată, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în același complet de judecată, la etapa de acceptare a cererii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Anatol Pahopol

Judecătorii Dorin Dulghieru

Ruxanda Pulbere